

Uchwała Nr LVIII/336/24
Rady Gminy Garbatka-Letnisko
z dnia 01 lutego 2024 r.

**w sprawie ustanowienia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz
ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2029**

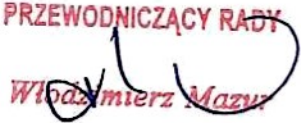
Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023r. poz.40 ze zm.) oraz art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) **Rady Gminy Garbatka-Letnisko** uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała nr XXVII/185/21 Rady Gminy Garbatka-Letnisko z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Garbatka-Letnisko.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Włodzisław Mazur

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy
Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej
na lata 2024 – 2029 dla Gminy
Garbatka-Letnisko**

Spis treści

Rozdział I. Uwarunkowania prawne.....	3
1.1. Podstawa prawna.....	3
1.2. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy - 2023.....	4
Rozdział II. Charakterystyka zjawiska przemocy i jej kryteria.....	11
2.1. Formy przemocy.....	11
2.2. Rodzaje przemocy domowej.....	12
2.3. Mechanizmy przemocy domowej.....	13
Rozdział III. Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Garbatka - Letnisko – wyniki badań z 2023 roku	16
3.1. Dorośli mieszkańcy	16
3.2. Dzieci i młodzież – uczniowie klas 4 – 6.....	18
3.3. Dzieci i młodzież – uczniowie klas 7 – 8.....	21
3.4. Pracownicy OPS	25
Rozdział IV. Analiza SWOT.....	28
Rozdział V. Adresaci Programu	30
Rozdział VI. Realizatorzy Programu	30
Rozdział VII. Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2029 dla Gminy Garbatka - Letnisko	31
Rozdział VIII. Realizacja, monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2029 dla Gminy Garbatka - Letnisko.....	36
Rozdział IX. Finansowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2029 dla Gminy Garbatka - Letnisko	37

Rozdział I.

Uwarunkowania prawne

1.1. Podstawa prawna

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2029 dla Gminy Garbatka-Letnisko został opracowany zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹ – z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 289), która obowiązuje w zasadniczej części od 22 czerwca 2023 r.

W myśl art. 6. ust. 2 pkt 2-4 podanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- ❖ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- ❖ zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- ❖ tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Ponadto w niniejszym dokumencie uwzględniono podstawowe akty prawne, które współtworzą polski system przeciwdziałania przemocy domowej, czyli w szczególności:

- ❖ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
- ❖ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2023, poz. 289, 535),
- ❖ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023, poz. 901, 1693, 1938),
- ❖ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1426)
- ❖ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2023 poz. 2151),
- ❖ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2023 poz. 40)

¹ T.j. Dz. U. z 2023, poz. 289, 535.

- ❖ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1939)
- ❖ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 571)
- ❖ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 171)
- ❖ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw Dz.U. 2023 poz. 1606)
- ❖ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw - Dz.U. 2023 poz. 1860)
- ❖ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. 2023 poz. 1860)
- ❖ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1550)
- ❖ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1304).
- ❖ Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030

1.2. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy - 2023

Od dnia 22 czerwca 2023 r. w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, obowiązuje nowa i rozbudowana w stosunku do poprzedniej definicja legalna przemocy domowej, przez którą rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę

- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1).

Natomiast w myśl nowej definicji osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
 - b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
 - c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
 - d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
 - e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
 - f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
 - g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
 - h) małoletni
- wobec których jest stosowana przemoc domowa

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób doznających przemocy domowej.

Zmiany wpłyną m.in. na jednostki organizacyjne pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, policję, oświatę, ochronę zdrowia oraz organizacje pozarządowe i kuratorów sądowych.

Ponadto nowelizacja wprowadza zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych są powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe.

Zmiany dotyczą również procedury „Niebieskie Karty”, która nie wymaga już zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Między innymi wprowadzono zasadę realizację procedury według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem GDP (grupy diagnostyczno-pomocowej) będzie zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli realizacja procedury „Niebieskie Karty” napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań).

Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty” przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poszerzył od połowy sierpnia 2023 r. katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który odtąd obejmuje również:

- ❖ **zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy;
- ❖ **zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy** – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;
- ❖ **zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie** – jeżeli osoba dotknięta doznająca przemocy domowej uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Nowelizacja stanowi zatem uzupełnienie rozwiązań z 2020 r. pod postacią tzw. „Ustawy Antyprzemocowej”, która wprowadziła do porządku prawnego uprawnienie do wydawania wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do tego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Wszystkie powyższe zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową mogą być wydane przez:

- ❖ Policję lub Żandarmerię Wojskową,
- ❖ sąd – postanowieniem o udzielenie zabezpieczenia,
- ❖ sąd – postanowieniem o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa.

Zakazy, do których wydania uprawniona jest Policja lub Żandarmeria Wojskowa tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia, którym zostały one przedłużone. Przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zakazy zostały wydane.

Zakazy tracą także moc, w przypadku gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej przemoc domową zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania, a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

- ❖ podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub
- ❖ w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, w szczególności zgłoszenia przez:
 - ❖ osobę dotkniętą przemocą domową lub
 - ❖ kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc domową, które są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową. Jeśli natomiast wobec takich osób ze swoich uprawnień skorzysta Policja, jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić właściwą jednostkę organizacyjną Żandarmerii Wojskowej.

Osoba doznająca przemocy domowej może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- ❖ zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub
- ❖ wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub
- ❖ zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową, lub
- ❖ zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub
- ❖ zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu rozprawy.

Kodeks postępowania cywilnego nakłada na sąd obowiązek szybkiego rozpoznania sprawy. Sąd orzeka w terminie jednego miesiąca od dnia wniesienia wniosku. W przypadku wniesienia apelacji, sąd drugiej instancji orzeka w terminie jednego miesiąca od przedstawienia akt sprawy przez sąd pierwszej instancji wraz z apelacją.

Sąd uwzględniając wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wskazuje w postanowieniu obszar, który osoba stosująca przemoc domową ma opuścić i na którym nie może przebywać, lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc domową jest obowiązana zachować.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową, wskazuje w postanowieniu wyrażoną w metrach odległość, na którą osoba stosująca przemoc domową nie może zbliżyć się do osoby dotkniętej tą przemocą.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu kontaktowania się z pełnoletnią osobą dotkniętą przemocą domową, na wniosek wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności, może w postanowieniu określić dopuszczalne sposoby kontaktowania się oraz ich zakres, mając na uwadze bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą domową.

Postanowienia sądu, o których mowa powyżej, oraz postanowienie uwzględniające wnioski o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie, są skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia. Postanowienia te mogą być uchylane lub zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne.

Niestosowanie się do zakazów przez osobę stosującą przemoc domową stanowi wykroczenie. Sprawca podlega karze:

- ❖ aresztu (wymierzana w dniach może trwać od 5 do 30 dni),
- ❖ ograniczenia wolności (trwa 1 miesiąc; w czasie jej odbywania ukarany: nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu; jest obowiązany do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne; ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary), albo
- ❖ grzywny do 5000 złotych.

Jedną ze zmian prawnych znaczących z punktu widzenia celów niniejszego Programu jest ta, wprowadzona przez Ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606), która wejdzie w życie – w zasadniczej części - 15 lutego 2024 r.

W myśl tej nowelizacji w art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej dodano punkt 4a i 4b oraz ust. 8, co oznacza zmiany w procedurze zapewnianiu dziecku ochrony przed przemocą domową przez pracownika socjalnego. Przed podjęciem decyzji o interwencji na podstawie art., 12a pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokona oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka.

W przypadku zapewnienia dziecku ochrony dziecko udziela się wsparcia psychologa. Wzór przedmiotowego kwestionariusza wprowadzi w drodze rozporządzenia minister wł. ds. zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem ds. zdrowia i ministrem wł. do spraw wewnętrznych.

Kolejnym ważnym krokiem w przeciwdziałaniu przemocy domowej jest Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030. Rząd chce zwiększyć skuteczność pomocy i wsparcia osobom zagrożonym oraz doznającym przemocy domowej. Do najważniejszych rozwiązań Programu należą m.in.: podniesienie świadomości społecznej związanej z przeciwdziałaniem przemocy domowej; rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej; podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej; zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej dla osób, które doświadczają przemocy domowej; zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób, które zajmują się świadczeniem usług dla osób zagrożonych i doznających przemocy domowej².

Zaproponowane działania w niniejszym Programie są zgodne z działaniami zawartymi w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030.

² <https://www.prawo.pl/prawo/program-przeciwdzialania-przemocy-domowej-na-lata-20242030,523747.html>

Rozdział II.

Charakterystyka zjawiska przemocy i jej kryteria

2.1. Formy przemocy

Wyróżnia się następujące formy przemocy:

Przemoc fizyczna	to forma agresji łącząca się naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „Ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia;
Przemoc psychiczna	to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne;
Przemoc seksualna	to różne zachowania, w tym: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do prostytucji, krytykowanie zachowań seksualnych;
Przemoc ekonomiczna	to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie, to także zaciąganie kredytów czy zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli partnera;
Zaniedbanie	to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci.
Cyberprzemoc	to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie.

Osoby dotknięte przemocą domową często doświadczają kilku form jednocześnie. Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Może prowadzić nie tylko do uszkodzeń ciała, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie w jaki osoba doznająca przemocy postrzega samą siebie, „sprawcę” oraz innych ludzi.

2.2. Rodzaje przemocy domowej

Wyróżnia się:	
Przemoc gorąca	to gwałtowny wybuch tłumionych uczuć złości, frustracji, wściekłości, powodujący agresywne zachowania. Często przyczyny tych trudnych uczuć tkwią poza rodziną, np. powodują je konflikty w pracy. Nie mogąc sobie z nimi poradzić osoba stosująca przemoc odreagowuje je na członkach rodziny. Wie, że może sobie na takie zachowanie bezkarnie pozwolić.
Przemoc chłodna	w przeciwieństwie do przemocy gorącej nie wiąże się z gwałtownymi emocjami i agresywnymi zachowaniami. Wydaje się, że sprawca przemocy jest spokojniejszy bądź bardziej się kontroluje. Przemoc chłodna przyjmuje także postać bardzo rygorystycznego stylu wychowania czy też autorytarnego traktowania dorosłych członków rodziny. Osoba, która krzywdzi jest przekonana o słuszności swoich czynów, zawsze znajdzie dla nich usprawiedliwienie: „gdybym ich nie bił, to nie wyrosłyby na porządných ludzi”, „to dla jej dobra, bo inaczej całkowicie się zmarnuje”, itp.

2.3. Mechanizmy przemocy domowej

Wyróżnia się mechanizmy:

Syndrom wyuczonej bezradności.

To bezradność, która pojawia się w wyniku nabytych doświadczeń. Zwykle osoba doznająca przemocy poszukuje pomocy dla siebie. (...) Często jednak okazuje się, że działania mające ją ochronić, nie skutkują i nie przynoszą oczekiwanych przez nią efektów. Nabiera przekonania, że cokolwiek zrobi, to i tak nie zmieni to jej sytuacji. Ma poczucie, że jest krzywdzona, źle traktowana, że znęcanie się nad członkiem rodziny jest przestępstwem, jednak nie jest w stanie zmotywować się do działania.

Zjawisko prania mózgu

Mechanizm polegający na systematycznym, świadomym i celowym oddziaływaniu na człowieka w celu zmiany jego przekonań, postaw, uczuć, potrzeb. Działanie służące temu, aby członkowie rodziny funkcjonowali zgodnie z życzeniem osoby, która stosuje przemoc. Konsekwencjami „prania mózgu” są m.in. utrata poczucia własnej wartości oraz podporządkowanie się osobie stosującej przemoc domową. Metody stosowane w „praniu mózgu” to: izolacja, poniżanie i degradacja, monopolizacja uwagi, doprowadzenie do wyczerpania, wywoływanie lęku i depresji, naprzemienność kary i nagrody.

Zespół stresu pourazowego PTSD (post traumatic stress disorder)

Zaburzenia lękowe PTSD występują u ofiar napadów, gwałtów i innych traumatycznych wydarzeń, np. wojen, klęsk żywiołowych, wypadków drogowych. Dotyczą sytuacji, w których człowiek jest narażony na utratę zdrowia i życia. Nasilenie PTSD zależy od intensywności i czasu trwania traumy. Ponadto objawy PTSD są intensywniejsze u osób, które przeżyły traumę w wyniku aktywności człowieka (gwałt, przemoc domowa), niż u ofiar zjawisk naturalnych (powódź, huragan). Objawami PTSD są m.in. zaburzenia snu, drażliwość,

wybuchy gniewu, złości, czujność, natarczywe wspomnienia, koszmary senne.

Proces wiktylizacji

Każdy „wchodząc” w związek z drugą osobą ma pewne wyobrażenia na temat swojego przyszłego życia, swojego małżeństwa, swojej rodziny. Akt przemocy burzy te wyobrażenia i wizję świata, partnera, siebie. Specjaliści nazywają to mianem burzenia utrwalonych przekonań. Osoba doświadczająca przemocy domowej czuje rozpacz i ma poczucie krzywdy, często na tym etapie zaczyna szukać pomocy. Niestety zdarza się, że spotyka się z nieprawidłowymi reakcjami osób, z którymi dzieli się swoimi problemami i od których oczekuje pomocy i wsparcia. Takie zachowanie przedstawicieli instytucji i służb, które przejawia się bagatelizowaniem problemów czy obwinianiem osoby doświadczającej przemocy nazywamy wtórnym zranieniem.

Syndrom sztokholmski

Takim mianem określono mechanizm, który zaobserwowano u ofiar zamachu terrorystycznego w Sztokholmie. U osób przetrzymywanych przez terrorystów, a następnie uwolnionych przez policję pojawiły się reakcje, które większość obserwatorów uznała za irracjonalne. Otóż niedawni zakładnicy zaangażowali się w proces obrony swoich oprawców, zamiast żądać sprawiedliwości, czy nawet odwetu (co w tej sytuacji byłoby bardziej zrozumiałe). Jedną z ofiar tak związała się z terrorystą, iż zawarła z nim związek małżeński. W tej sytuacji można mówić o „patologicznej wdzięczności” za to, co zamachowiec mógł zrobić, a w rezultacie tego nie uczynił. Mógł zabić, a tego nie zrobił. Był panem ich życia i śmierci i darował im to życie, więc tylko dzięki niemu żyją. Podobny mechanizm obronny pojawia się u osób doświadczających przemocy domowej. Są one wdzięczne za drobne przywileje, które jeszcze mają, za „miodowe miesiące”, za chwile spokoju

**Mechanizm
„psychologicznej
pułapki”**

i namiastkę uczucia ze strony krzywdzącego je partnera, a czasem nawet za to, że żyją.

Wiele osób odczuwa zdziwienie, kiedy dowiaduje się, że osoba doznająca przemocy domowej tkwi w związku, który przynosi jej cierpienie, w którym jest upokarzana i w którym nie respektuje się jej praw. Tymczasem osoba doznająca przemocy domowej żyje nadzieją, że będzie lepiej. Dlatego też inwestuje w ten związek. Obwiniając siebie za całe zło, wierzy, że jeśli bardziej się postara, to będzie lepiej. Ma poczucie, że zależy to właśnie od niej. Im więcej się stara i wkłada w to działanie więcej energii, tym trudniej jej ze związku zrezygnować³.

³ <https://kcpu.gov.pl/przemoc/charakterystyka-zjawiska-przemocy-w-rodzinie/>

Rozdział III.

Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Garbatka-Letnisko – wyniki badań z 2023 roku

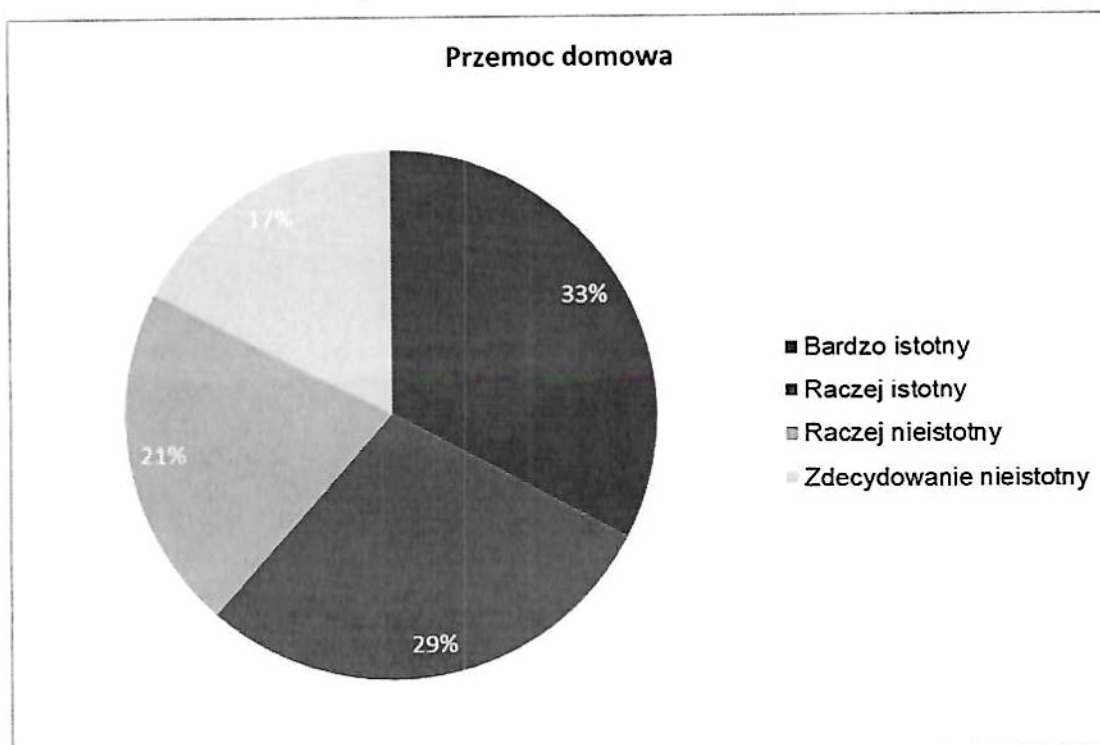
Poniższe dane pochodzą z badań ankietowych przeprowadzonych w 2023 roku. Badania były zorganizowane na zlecenie władz Gminy Garbatka – Letnisko.

Badanie przeprowadzono metodą CAWI (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW (wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

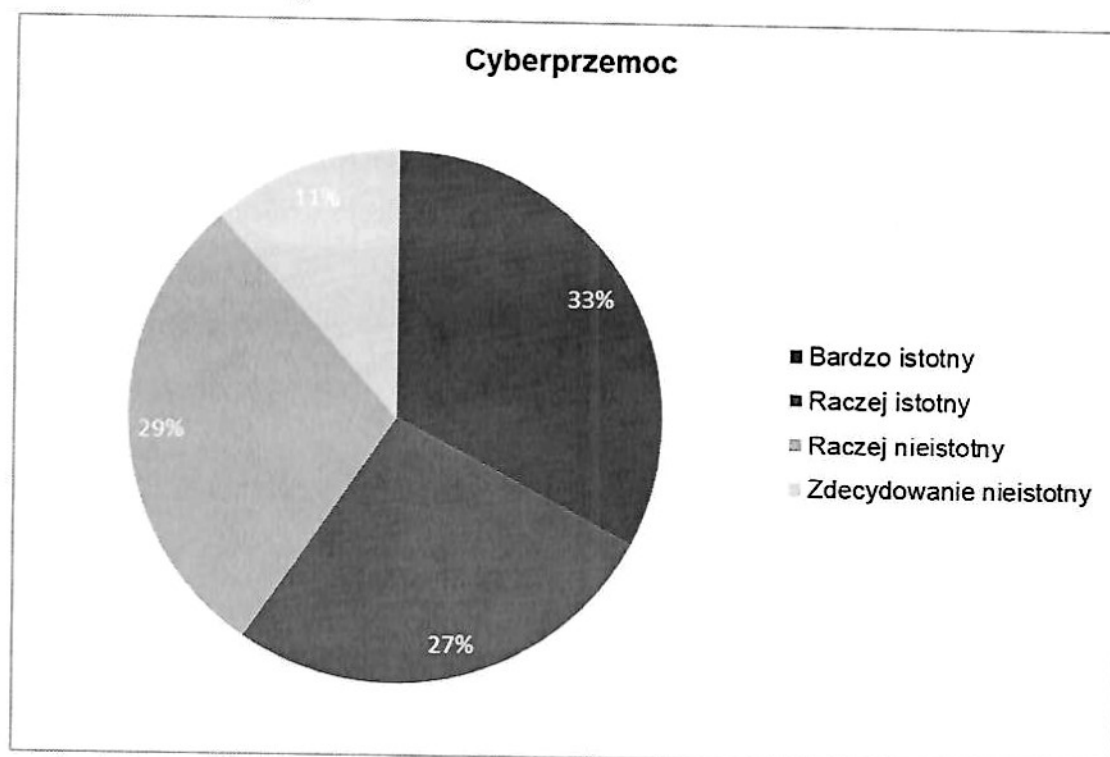
3.1. Dorośli mieszkańcy

W badaniu udział wzięło 96% kobiet oraz 4% mężczyzn.

Mieszkańcy zostali zapytani o to, jak istotnym problemem w ich środowisku, jest przemoc domowa. 62% uważa, że jest bardzo oraz raczej istotna.

Kolejne pytanie dotyczyło zjawiska cyberprzemocy. 60% badanych mieszkańców uważa, że jest ona bardzo oraz raczej istotna.

Występowanie przemocy domowej często wiąże się z innymi problemami występującymi w środowisku lokalnym, a także rodzinnym. Mieszkańcy zostali zapytani o rozpowszechnienie uzależnień w ich środowisku lokalnym. **Z badań wynika, że według 92% badanych mieszkańców powszechnym uzależnieniem jest nikotynizm, następnie według 81% - sieciorholizm oraz według 79% - alkoholizm.**

Jak ocenia Pan/Pani rozpowszechnienie poniższych uzależnień w Pani/Pana środowisku lokalnym?	<i>Bardzo powszechne</i>	<i>Dość powszechne</i>	<i>Dość rzadkie</i>	<i>Bardzo rzadkie</i>	<i>Nie występuje</i>
	% odp.	% odp.	% odp.	% odp.	% odp.
Alkoholizm	29%	50%	19%	2%	0%
Narkomania	6%	14%	48%	15%	17%
Nikotynizm	63%	29%	6%	2%	0%
Zakupoholizm (uzależnienie od zakupów)	6%	23%	44%	19%	8%
Pracoholizm (uzależnienie od pracy)	4%	23%	54%	17%	2%
Sieciorholizm (uzależnienie od Internetu)	46%	35%	11%	8%	0%
Uzależnienie od hazardu	6%	4%	42%	33%	15%
Zaburzenia odżywiania	4%	4%	37%	38%	17%

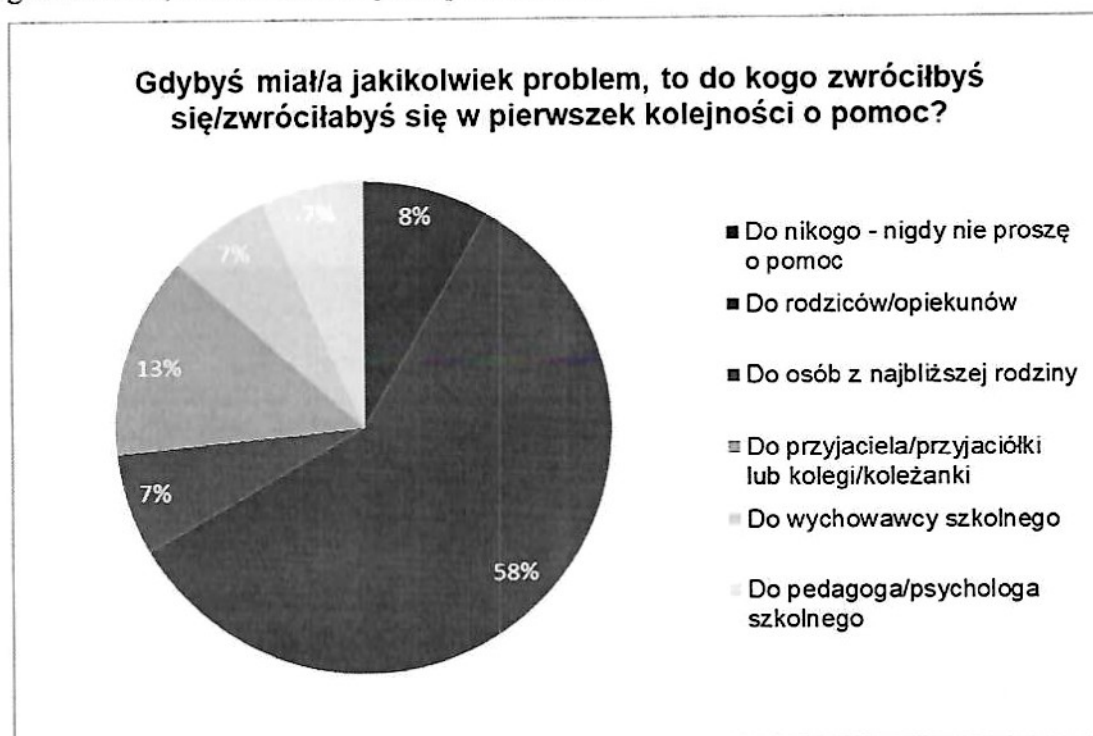
3.2. Dzieci i młodzież – uczniowie klas 4 – 6

W badaniu wzięło udział 52% dziewczynek oraz 48% chłopców z klas 4 – 6 uczniów ze Szkoły Podstawowej z Gminy Garbatka - Letnisko.

- ❖ 97% uczniów ma bardzo dobre oraz dobre relacje z rodzicami, opiekunami.
- ❖ 78% badanych uczniów ma bardzo dobre oraz dobre relacje z nauczycielami.
- ❖ 92% badanych uczniów ma bardzo dobre oraz dobre relacje z kolegami, koleżankami.

Jak oceniasz swoje relacje i więzi z wymienionymi osobami? kl. 4 – 6	<i>bardzo dobrze</i>	<i>dobrze</i>	<i>ani dobrze, ani źle</i>	<i>źle</i>	<i>bardzo źle</i>
	% odp.	% odp.	% odp.	% odp.	% odp.
Rodzice, opiekunowie	79%	18%	3%	0%	0%
Nauczyciele	16%	62%	18%	2%	2%
Koledzy, koleżanki	55%	37%	7%	1%	0%

Młodzi ankietowani zostali zapytani także o to, iż gdyby mieli jakiś problem, do kogo zwróciliby się po pomoc. 58% wskazała rodziców, następnie 13% do przyjaciela/przyjaciółki, kolegi/koleżanki, a 8% nikomu by nie powiedziało.

18% ankietowanych uczniów 4 – 6 SP spotkało otrzymywanie złośliwych komentarzy. 22% otrzymywało wiadomości z przezwiskami, obelgami. 14% spotkało się z włamaniem na

ich konto np. na portalu społecznościowym. 17% rówieśników osób ankietowanych spotkało umieszczenie filmików lub obrazków w Internecie, które ośmieszały osoby ze szkoły.

Czy spotkałeś/aś się z takimi sytuacjami w Internecie? kl. 4 – 6	<i>Tak, mnie to spotkało</i>	<i>Tak, spotkało to inne osoby ze szkoły</i>	<i>Nie, nigdy się z czymś takim nie spotkałem/am</i>
	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>
Otrzymywanie złośliwych komentarzy, tzw. hejtów, cyberprzemoc	18%	8%	74%
Umieszczanie filmików lub obrazków, które ośmieszały mnie lub inne osoby ze szkoły	6%	17%	77%
Otrzymywanie wiadomości z przezwiskami, obelgami	22%	11%	67%
Otrzymywanie wiadomości z groźbami lub szantażem	8%	12%	80%
Włamanie na konto np. na portalu społecznościowym	14%	3%	83%
Podszywanie się pode mnie lub inne osoby ze szkoły	8%	7%	85%
Udostępnienie mojej prywatnej wiadomości innej osobie	15%	7%	78%

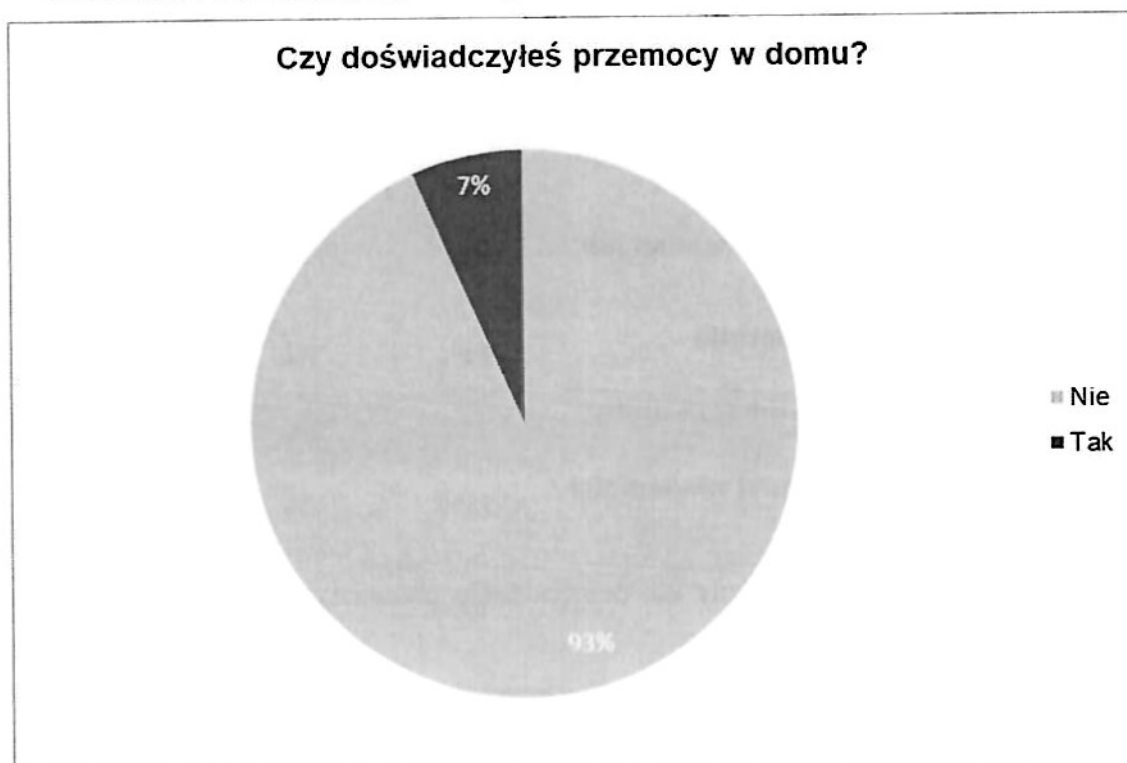
52% uczniów 4 – 6 SP nigdy nie doświadczyło przemocy w szkole, jednakże 48% uczniów tak.

Czy doświadczyłeś/aś przemocy w szkole? Czyli np. bicia, popychania, przezywania, straszenia, wyśmiewania. Jak często doświadczasz tego typu przemocy w szkole? kl. 4 – 6	%
Codziennie	8%
Kilka razy w tygodniu	3%
Kilka razy w miesiącu	17%
Kilka razy w roku	20%
Nigdy	52%

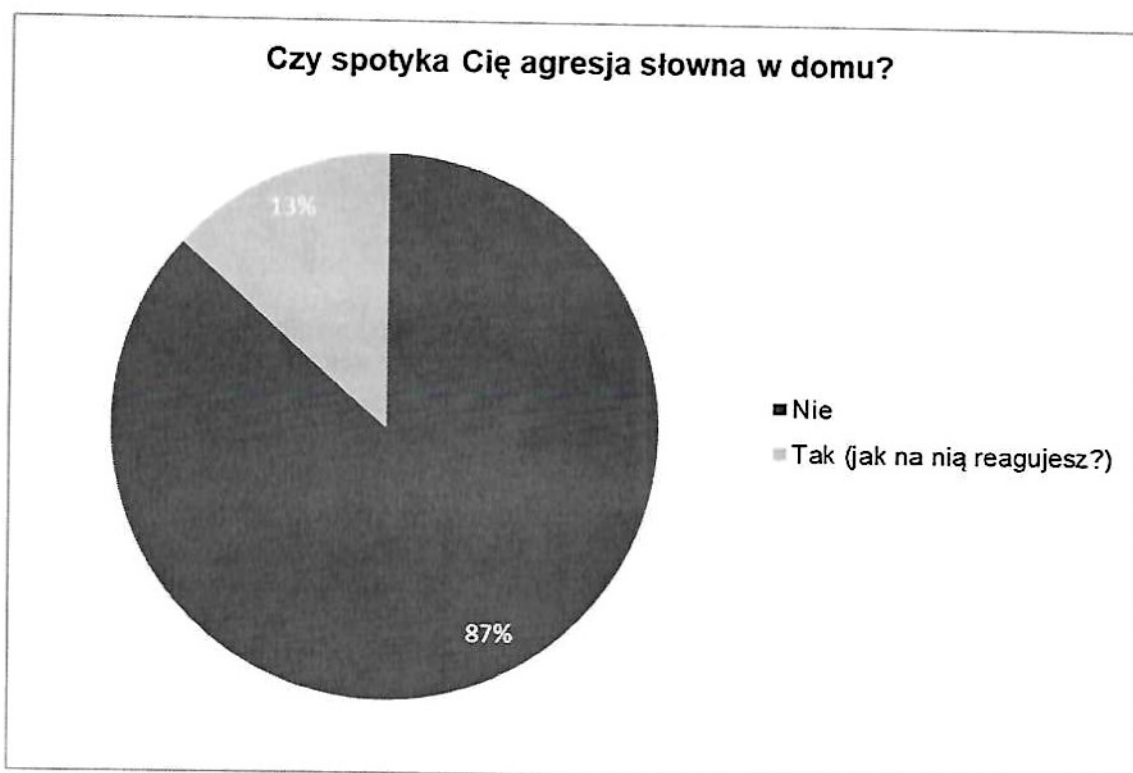
27% uczniów klas 4 – 6 SP spotkała przemoc psychiczna, 23% wskazuje na fizyczną.

Jeśli doświadczyłeś/aś przemocy w szkole, to jakiego rodzaju to była przemoc? kl. 4 – 6	%
Na terenie szkoły nigdy nie doświadczyłem/am przemocy	53%
Fizyczna (np. bicie, szarpanie, kopanie)	23%
Psychiczna (np. zastraszanie, przezywanie, wyśmiewanie)	27%
Inna: (jaka?)*	8%

7% uczniów doświadczyło przemocy w domu.

13% ankietowanych uczniów 4 – 6 SP spotyka agresja słowna w domu. Z odpowiedzi uczniów wynika, że w takiej sytuacji „pyskują”, nie reagują, nie zwracają na to uwagi albo płaczą.

3.3. Dzieci i młodzież – uczniowie klas 7 – 8

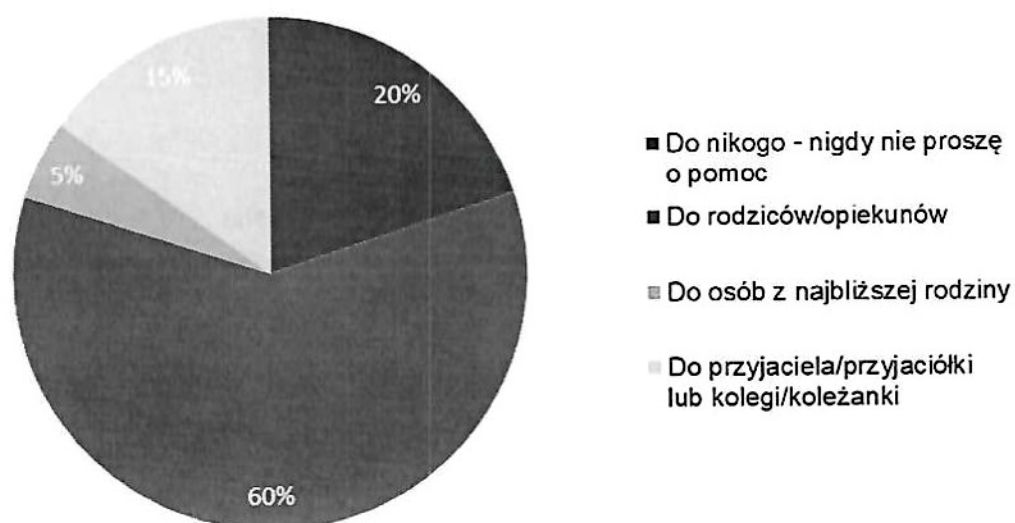
W badaniu wzięło udział 45% dziewczyn oraz 55% chłopców z klas 7 – 8 uczniów ze Szkoły Podstawowej z Gminy Garbatka - Letnisko.

- ❖ 100% uczniów ma bardzo dobre oraz dobre relacje z rodzicami, opiekunami.
- ❖ 80% badanych uczniów ma bardzo dobre oraz dobre relacje z nauczycielami.
- ❖ 90% badanych uczniów ma bardzo dobre oraz dobre relacje z kolegami, koleżankami.

Jak oceniasz swoje relacje i więzi z wymienionymi osobami? Kl. 7 – 8	<i>bardzo dobrze</i>	<i>dobrze</i>	<i>ani dobrze, ani źle</i>	<i>źle</i>	<i>bardzo źle</i>
	% odp.	% odp.	% odp.	% odp.	% odp.
Rodzice, opiekunowie	80%	20%	0%	0%	0%
Nauczyciele	10%	70%	10%	5%	5%
Koledzy, koleżanki	50%	40%	5%	5%	0%

Starsi ankietowani zostali zapytani także o to, iż gdyby mieli jakiś problem, do kogo zwróciliby się po pomoc. 60% wskazała rodziców, następnie 15% do przyjaciela/przyjaciółki, kolegi/koleżanki, a 20% nikomu by nie powiedziało.

Gdybyś miał/a jakikolwiek problem, to do kogo zwróciłbyś się/zwrociłabyś się w pierwszej kolejności o pomoc?

35% ankietowanych uczniów 7 – 8 SP spotkało otrzymywanie złośliwych komentarzy. 25% otrzymywało wiadomości z przezwiskami, obelgami, a także 25% z groźbami i szantażem, a także 25% osób ankietowanych spotkało umieszczenie filmików lub obrazków w Internecie, które ośmieszały badanych lub osoby ze szkoły.

Czy spotkałeś/aś się z takimi sytuacjami w Internecie? kl. 7 – 8	<i>Tak, mnie to spotkało</i>	<i>Tak, spotkało to inne osoby ze szkoły</i>	<i>Nie, nigdy się z czymś takim nie spotkałem/am</i>
	% odp.	% odp.	% odp.
Otrzymywanie złośliwych komentarzy, tzw. hejtów, cyberprzemoc	35%	25%	40%
Umieszczanie filmików lub obrazków, które ośmieszały mnie lub inne osoby ze szkoły	25%	25%	50%
Otrzymywanie wiadomości z przezwiskami, obelgami	25%	20%	55%
Otrzymywanie wiadomości z groźbami lub szantażem	25%	25%	50%
Włamanie na konto np. na portalu społecznościowym	10%	15%	75%
Podszywanie się pode mnie lub inne osoby ze szkoły	5%	20%	75%
Udostępnienie mojej prywatnej wiadomości innej osobie	55%	5%	40%

40% uczniów 7 – 8 SP nigdy nie doświadczyło przemocy w szkole, jednakże 60% uczniów tak.

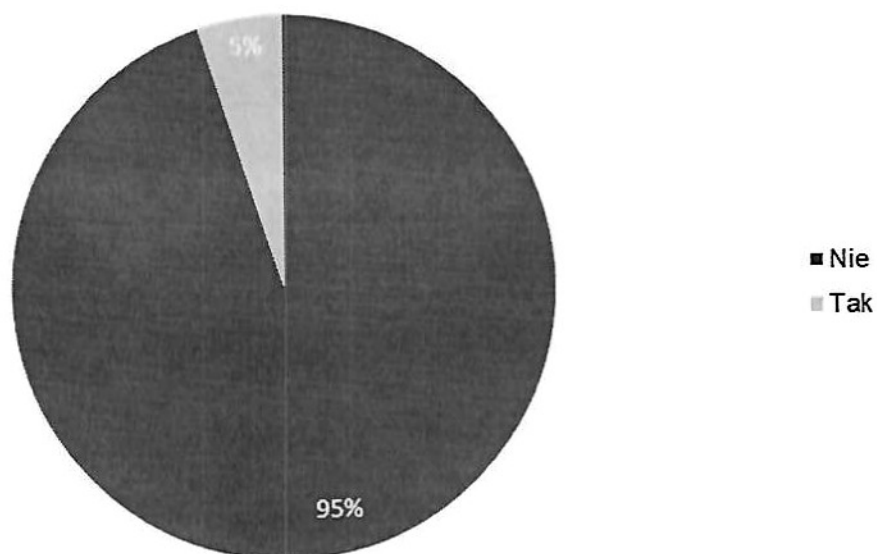
Czy doświadczyłeś/aś przemocy w szkole? Czyli np. bicia, popychania, przezywania, straszenia, wyśmiewania. Jak często doświadczasz tego typu przemocy w szkole? kl. 7 – 8	%
Codziennie	5%
Kilka razy w tygodniu	0%
Kilka razy w miesiącu	25%
Kilka razy w roku	30%
Nigdy	40%

35% uczniów klas 7 – 8 SP spotkała przemoc psychiczna, a także 35% wskazuje na fizyczną.

Jeśli doświadczyłeś/aś przemocy w szkole, to jakiego rodzaju to była przemoc? kl. 7– 8	%
Na terenie szkoły nigdy nie doświadczyłem/am przemocy	45%
Fizyczna (np. bicie, szarpanie, kopanie)	35%
Psychiczna (np. zastraszanie, przezywanie, wyśmiewanie)	35%
Inna: (jaka?)*	10%

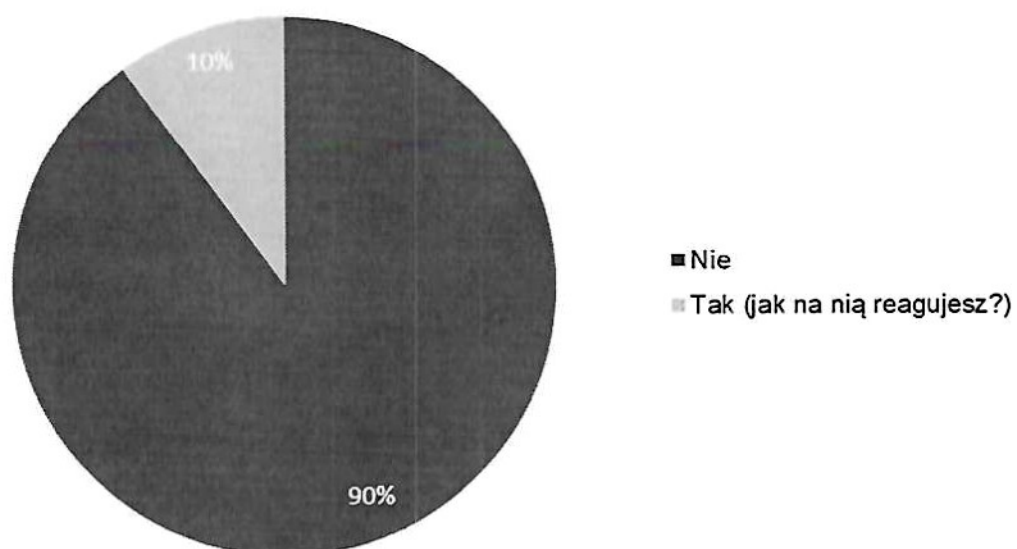
95% uczniów klas 7 – 8 SP nie doświadczyło przemocy w domu.

Czy doświadczyłeś/aś przemocy w domu? kl. 7 - 8

10% ankietowanych uczniów 7 – 8 SP spotyka agresja słowna w domu. Z odpowiedzi uczniów wynika, że w takiej sytuacji nie robią z tym nic, albo ignorują.

Czy spotyka Cię agresja słowna w domu? kl. 7 - 8

3.4. Pracownicy OPS

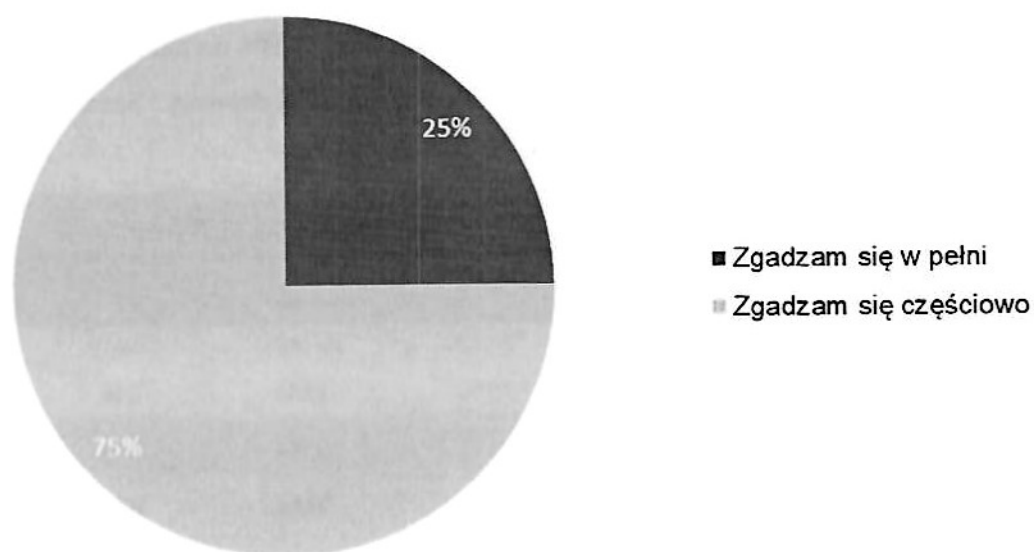
W badaniu udział wzięło 100% kobiet.

Ankietowani zostali zapytani o istotność występujących problemów w ich środowisku lokalnym. 100% badanych wskazuje na przemoc domową, 100% na uzależnienie od alkoholu, 100% na niepełnosprawność, a także 100% na długotrwałe choroby. Szczegółowy rozkład poszczególnych problemów przedstawia poniższa tabela.

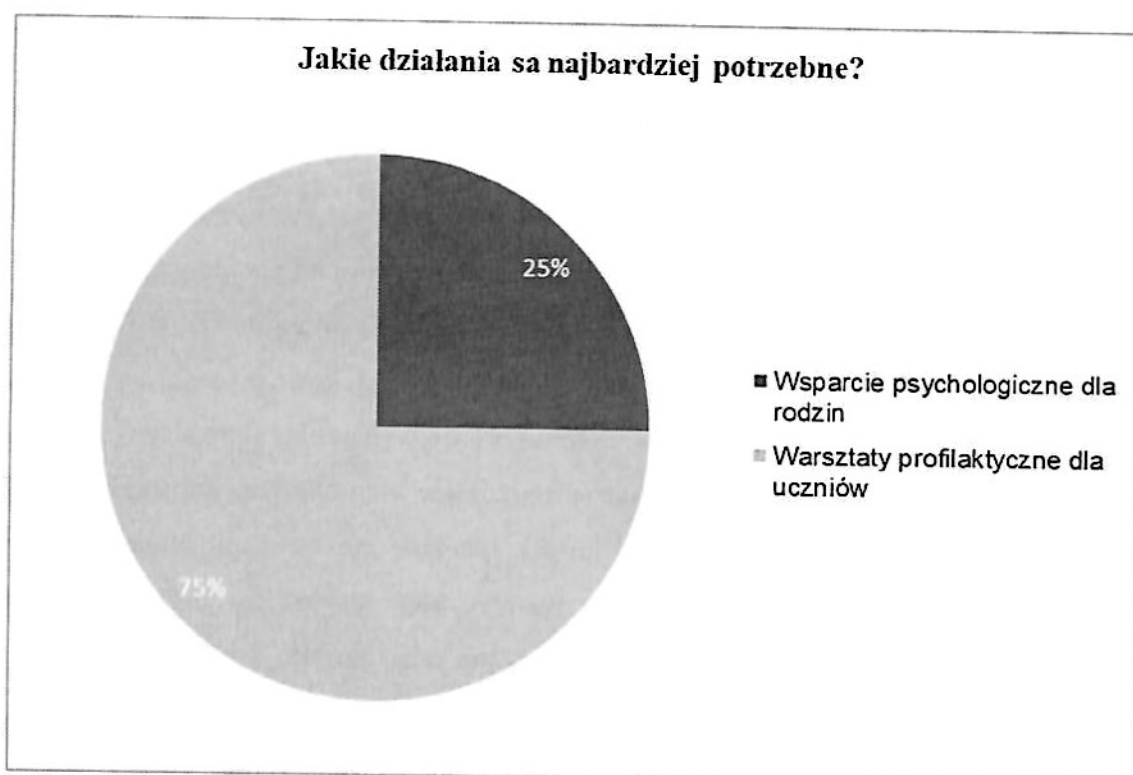
Jak poważne/istotne są poniższe problemy w Pana/Pani środowisku lokalnym?	<i>Bardzo istotny</i>	<i>Raczej istotny</i>	<i>Raczej nieistotny</i>	<i>Zdecydowanie nieistotny</i>
	% odp.	% odp.	% odp.	% odp.
Uzależnienie od alkoholu	75%	25%	0%	0%
Uzależnienie od narkotyków	25%	25%	50%	0%
Przemoc domowa	25%	75%	0%	0%
Bezrobocie	50%	25%	25%	0%
Bieda, ubóstwo	0%	25%	75%	0%
Bezdomność	0%	25%	75%	0%
Niepełnosprawność	25%	75%	0%	0%
Zaniedbanie rozwoju dzieci i młodzieży	0%	50%	50%	0%
Problemy opiekuńczo-wychowawcze (rodziców z dziećmi)	25%	50%	25%	0%
Bezradność osób w sprawach prowadzenia gosp. domowego	0%	50%	50%	0%
Uzależnienie rodzin od różnych form pomocy społecznej	75%	0%	25%	0%
Izolacja społeczna osób starszych	0%	75%	25%	0%
Brak poczucia bezpieczeństwa u mieszkańców gminy	0%	50%	50%	0%
Długotrwałe choroby	25%	75%	0%	0%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	0%	75%	25%	0%

Pracownicy zostali zapytani o to, czy ich zdaniem pomoc społeczna pomaga w zapobieganiu trudnym sytuacjom życiowym. 25% badanych pracowników zgadza się z tym w pełni, 75% częściowo.

Czy według Pani/Pana pomoc społeczna pomaga w zapobieganiu trudnym sytuacjom życiowym?

- ❖ 50% ankietowanych uważa, że władze gminy wychodzą naprzeciw zgłaszanym przez OPS problemom, 50% ma odmienne zdanie,
- ❖ 100% badanych pracowników dostrzega potrzebę realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom,
- ❖ 75% ankietowanych uważa, że najbardziej potrzebnym działaniem są warsztaty profilaktyczne dla uczniów, a 25% wskazuje na wsparcie psychologiczne dla rodzin,

- ❖ 100% ankietowanych pracowników uważa, że większość potrzeb w sektorze życia społecznego jest w Gminie Garbatka - Letnisko zaspokajana,
- ❖ Ankietowani zostali zapytani o usługi społeczne, które ich zdaniem wymagają większej uwagi. 50% wskazało na profilaktykę uzależnień oraz 50% wskazało na bezpieczeństwo publiczne.

Proszę wybrać spośród listy grup usług społecznych te, które w Pani/Pana ocenie wymagają większej uwagi	%
transport osobowy (jakość i ilość połączeń)	25%
profilaktyka uzależnień	50%
opieka zdrowotna	25%
opieka społeczna	25%
oferta edukacyjna	0%
bezpieczeństwo publiczne	50%
handel i usługi	25%
mieszkalnictwo	0%
Inne jakie?	0%

Rozdział IV.

Analiza SWOT

SWOT to akronim angielskich słów: *strengths* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse), *threats* (zagrożenia). Mocne strony to przede wszystkim to, co wyróżnia na tle innych. Są to te dziedziny działalności, które tworzą potencjał i pozytywny wizerunek instytucji. Słabe strony to te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji. Szanse to te wszystkie wydarzenia i procesy w otoczeniu, które tworzą sprzyjające dla instytucji sytuacje. Są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne, rozwojowe społecznie efekty. Zagrożenia to to zbiór możliwych sytuacji i procesów, które mogą tworzyć niekorzystne dla instytucji warunki rozwoju w jego otoczeniu. Zagrożenia są postrzegane jako bariery, utrudnienia i możliwe niebezpieczeństwa dla zakładanych procesów.

Mocne strony	Słabe strony
❖ działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, ❖ funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ❖ działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ❖ znajomość środowiska społecznego poprzez diagnozowanie środowiska lokalnego, ❖ wykorzystanie narzędzia jakim jest procedura „Niebieskie Karty”, ❖ bieżące zmiany prawne wpływające za polepszenie działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, ❖ 93% badanych uczniów klas 4 – 6 SP nie doświadczyło przemocy w domu, ❖ 95% uczniów klas 7 – 8 SP nie doświadczyło przemocy w domu,	❖ zjawisko przemocy, które jest silnie zakorzenione w obyczajowości, utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy, ❖ spożywanie alkoholu jako jedna z przyczyn powstawania przemocy domowej ❖ występująca przemoc w szkole: 48% uczniów klas 4 – 6 SP doświadczyło przemocy w szkole, 60% uczniów klas 7 – 8 doświadczyło przemocy w szkole, ❖ 20% ankietowanych uczniów klas 7 – 8 w sytuacji wystąpienia jakiegokolwiek problemu nikomu by o tym nie powiedzieli, ❖ występująca cyberprzemoc w środowisku dzieci i młodzieży,

Szanse

- ❖ ograniczenie występowania zjawiska przemocy domowej,
- ❖ zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat przeciwdziałania uzależnień i przemocy domowej,
- ❖ możliwość realizowania programów profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz cyberprzemocy,
- ❖ możliwość kształcenia kadry służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- ❖ wprowadzenie w 2023 r. nowych rozwiązań prawno-systemowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zagrożenia

- ❖ przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy domowej,
- ❖ poczucie bezsilności oraz bezradności wśród osób pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej
- ❖ uzależnienia m.in. od alkoholu wpływające na występowanie przemocy domowej,
- ❖ zagrożenia dla życia rodzinnego ze strony uzależnień behawioralnych,
- ❖ negatywne skutki społeczne epidemii COVID-19 i aktualnej sytuacji ekonomicznej (inflacja) oraz międzynarodowej (konflikt ukraińsko-rosyjski),
- ❖ negatywne wzorce zachowań społecznych,
- ❖ bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Rozdział V.

Adresaci Programu

Adresatami Programu są osoby zamieszkujące Gminę Garbatka - Letnisko, ze szczególnym uwzględnieniem:

- ❖ rodzin i osób dotkniętych bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- ❖ rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- ❖ przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami oraz rodzinami zagrożonymi, bądź dotkniętymi zjawiskiem przemocy domowej.

Rozdział VI.

Realizatorzy Programu

Realizatorami Gminnego Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2029 dla Gminy Garbatka - Letnisko są:

- ❖ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- ❖ Policja,
- ❖ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ❖ Placówki oświatowe,
- ❖ Organizacje Pozarządowe,
- ❖ Ośrodek zdrowia.

Rozdział VII.

Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2029 dla Gminy Garbatka - Letnisko

Głównym celem wyznaczonym w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2029 dla Gminy Garbatka - Letnisko jest: ograniczenie liczby osób doznających przemocy domowej oraz ją stosujących, a także podjęcie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych.

Osiągnięciu powyższego celu mają służyć realizowanie poniższych celów.

1. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą	
Działanie:	❖ zapewnienie schronienia i pomocy materialnej osobom doznającym przemocy domowej, ❖ prowadzenie pracy socjalnej, ❖ prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, ❖ edukowanie osób doświadczających przemocy domowej, w zakresie przysługujących im praw, ❖ rozpowszechnienie informacji na temat programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób sprawujących przemoc domową oraz podmiotów które je realizują, ❖ motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, ❖ organizowanie grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, ❖ tworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych, ❖ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową,

	❖ zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb we wdrażaniu procedury z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ❖ kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu,
Wskaźniki:	❖ liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych, ❖ liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych, ❖ liczba założonych Kart w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ❖ liczba osób doznających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, a w tym: ❖ kobiety, ❖ mężczyźni, ❖ osoby niepełnosprawne, ❖ dzieci (dziewczynki, chłopcy), ❖ osoby starsze, ❖ liczba osób doznających przemocy domowej, a w tym: ❖ kobiety, ❖ mężczyźni, ❖ osoby niepełnosprawne, ❖ dzieci, ❖ osoby starsze. ❖ liczba osób sprawujących przemoc domową. ❖ liczba spotkań ZI, ❖ liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, a w tym: kobiety, mężczyźni, dzieci, osoby starsze, osoby niepełnosprawne, ❖ liczba przeprowadzonych porad, a w tym dla: kobiet, mężczyzn, dzieci, osoby starszych, osoby niepełnosprawnych,

	❖ liczba skierowanych wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ❖ liczba osób skierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, psychologiczno-terapeutycznym, ❖ liczba osób które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny, psychologiczno-terapeutyczny, ❖ liczba rozpowszechnionych ulotek, plakatów, broszur na temat programów korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych, ❖ liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia.
Termin realizacji:	2024 – 2029
2. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	
Działanie:	❖ przeprowadzenie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy oraz wśród dzieci i młodzieży, ❖ monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, ❖ monitorowanie procedury „Niebieskie Karty” oraz sytuacji rodzin po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.
Wskaźniki:	❖ liczba przeprowadzonych diagnoz, ekspertyz, ❖ liczba działań prowadzonych przez grupy diagnostyczno-pomocowe, ❖ liczba zrealizowanych procedur „Niebieskie Karty”. ❖ liczba rodzin, w których ustała przemoc po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”,
Termin realizacji:	2024 – 2029
3. Poszerzenie świadomości społeczności lokalnej w obszarze profilaktyki przemocy domowej	
Działanie:	❖ udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, ❖ organizowanie lokalnych akcji na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,

	❖ edukowanie środowiska lokalnego poprzez rozpowszechnianie ulotek, plakatów o tematyce przemocy domowej, ❖ edukowanie środowiska lokalnego poprzez rozpowszechnianie informacji o przemocy domowej w lokalnych mediach oraz na stronie Urzędu Gminy, ❖ organizowanie działań profilaktycznych skierowanych do społeczności lokalnej, w tym także dla seniorów, ❖ realizowanie programów, warsztatów profilaktycznych w placówkach oświatowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, ❖ realizowanie programów, warsztatów profilaktycznych w placówkach oświatowych w zakresie przeciwdziałania cyberprzemocy (<i>18% ankietowanych uczniów 4 – 6 SP spotkało otrzymywanie złośliwych komentarzy, tzw. hejt, 22% 4 – 6 SP otrzymywało wiadomości z przezwiskami, obelgami. 14% 4 – 6 SP spotkało się z włamaniem na ich konto np. na portalu społecznościowym oraz 35% ankietowanych uczniów 7 – 8 SP spotkało otrzymywanie złośliwych komentarzy. 25% 7 – 8 SP otrzymywało wiadomości z przezwiskami, obelgami, a także 25% 7 – 8 SP z groźbami i szantażem, a także 25% 7 – 8 SP osób ankietowanych spotkało umieszczenie filmików lub obrazków w Internecie, które ośmieszały badanych lub osoby ze szkoły.</i>), a w szczególności: ❖ konsekwencji prawnych związanych z nieprawidłowym użytkowaniem Internetu, ❖ poznania miejsc, osób, które pomogą w sytuacji bycia osobą doznającą cyberprzemocy, ❖ zagrożeń związanych z użytkowaniem nowych technologii, ❖ poznania dobrej strony użytkowania z Internetu, ❖ organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,
--	---

	❖ organizowanie pogadanek, wywiadówek dla rodziców z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, a także z zakresu cyberprzemocy,
Wskaźniki:	❖ liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, ❖ liczba podmiotów biorących udział w kampaniach, ❖ liczba zorganizowanych akcji, ❖ liczba zakupionych ulotek, plakatów, broszur, ❖ liczba rozdysponowanych ulotek, plakatów, broszur, ❖ liczba informacji w mediach lokalnych dotyczących przemocy domowej, ❖ liczba instytucji współpracujących ze sobą w zakresie edukacji publicznej, ❖ liczba przeprowadzonych programów, warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, ❖ liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w programach, warsztatach profilaktycznych, ❖ liczba działań zorganizowanych dla rodziców, ❖ liczba rodziców uczestnicząca w zorganizowanych działaniach,
Termin realizacji:	2024 – 2029
4. Podniesienie poziomu wiedzy osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej	
Działanie:	❖ uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz osób uwięzionych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu: ❖ diagnozowania przemocy domowej, ❖ realizacji procedury Niebieskiej Karty, ❖ aspektów prawnych. ❖ zapewnienie dostępu pracownikom zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej, cyberprzemocy dostępu do materiałów edukacyjnych

Wskaźniki:	❖ liczba przeprowadzonych szkoleń dla przedstawicieli służb, ❖ liczba osób biorąca udział w szkoleniach,
Termin realizacji:	2024 – 2029

Rozdział VIII.

Realizacja, monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2029 dla Gminy Garbatka - Letnisko

Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring i ewaluację programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gminie Garbatka - Letnisko we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym.

Monitoring umożliwi analizę w realizacji podejmowanych działań oraz pozwoli na ocenę skuteczności podejmowanych działań. Niniejsze informację umożliwią szersze rozeznanie potrzeb jednocześnie wskazując kierunek na rozwijanie programów w przyszłości. Monitoring odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość przedłożoną Radzie Gminy Garbatka - Letnisko do dnia 31 marca.

Zakładane rezultaty:

- ❖ Zmniejszenie poczucia bezradności osób doznających przemocy domowej,
- ❖ Zmniejszenie występowania zjawiska cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży,
- ❖ Zwiększenie wiedzy pracowników instytucji zajmujących się przemocą domową,
- ❖ Zwiększenie skuteczności działań pomocowych,
- ❖ Zmianienie postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej,

Rozdział IX.

Finansowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2029 dla Gminy Garbatka - Letnisko

Środki finansowe na realizację działań określonych w niniejszych Programie będą pochodzić głównie z budżetu samorządowego (miasta, powiatu, województwa) i centralnego oraz środki z funduszy pomocowych, Unii Europejskiej.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Włodzisław Mazur